

Björnstammen skjuts ner i det tysta

2013-07-02 |

Det förefaller pågå en omfattande men dold decimering av den svenska björnpopulationen i de sex björnlänen, Norrbotten, Västerbotten, Jämtland, Västernorrland, Dalarna och Gävleborg. En population som med stor möda byggts upp sedan den skjutits ned till 130 individer på 1930-talet.

Riksdagen har tydligt uttryckt att det inte finns något behov av att minska björnstammen eftersom björnen inte orsakar några stora skador och människor i stort är positiva till björn. Trots detta har licensjakten ökat från 195 skjutna björnar år 2008 till drygt 300 individer i fjol. Dessutom dödas 55 björnar i skydds jakt våren 2012. Den illegala jakten är ett mörkertal.

Svenska Rovdjursföreningen känner stor oro över dagens björnförvaltning. Ingen myndighet verkar ta det övergripande ansvaret för utvecklingen av björnpopulationen på nationell nivå. Den regionala förvaltningen kan leda till att överblicken förloras och att björnstammen skjuts ner i det tysta utan att någon reagerar.

Länsstyrelsernas viltförvaltningsdelegationer (VFD) har satt upp egna förvaltningsmål för björnstammen i respektive län. Tillsammans uppgår målen till 2 840 björnar, vilket är 460 björnar färre än de 3 200 björnar som uppskattningsvis fanns i Sverige 2008. Nettotillväxten har sannolikt varit negativ sedan dess. Men ingen vet säkert. Inventeringarna är ofullständiga och i vissa län upp till 12 år gamla.

De skador som orsakas av björn utanför renskötselområdet är små. Under den senaste treårsperioden skedde i genomsnitt 16 björnangrepp per år på tamdjur. Vid dessa angrepp dödades i snitt under de tre åren 32 tamdjur och 37 skadades eller saknades.

Björnen sover dessutom halva året. När björnen nyss kommit ur idet, tar den älg- och renkalvar. Annars slår den klövvilt till viss del men lever i hög utsträckning på bär, andra vegetabilier och insekter. Den skandinaviska björnen är inte särskilt aggressiv, enligt forskarna. De incidenter som skett mellan björn och människa har nästan alltid utlösts av människan, ofta genom att skadeskjuta björnen.

Undersökningar visar att tre fjärdedelar av hela landets befolkning gillar att det finns björn. Majoriteten, 64 till 68 procent, av befolkningen i björnlänen ställer upp på riksdagens antalsmål. Men trots allt detta beviljar alltså länsstyrelserna en generös – och ökande – jakt på björn.

VFD består till mellan 50 och 90 procent av aktiva jägare och de pressar på länsstyrelserna om mer jakt. Vi frågar oss hur Sveriges politiker kan låta jägarintressena styra. Det är ett myndighetsansvar att förvalta de svenska rovdjuren.

Svenska Rovdjursföreningen föreslår därför att:

- länsstyrelserna som princip inte tilldelar mer jakt på björn än den genomsnittliga tillväxten.
- länsstyrelserna är betydligt mer restriktiva när det gäller licensjakten i år än de senaste åren.
- viltförvaltningsdelegationerna omprövar sina förvaltningsmål så att de överensstämmer med riksdagens intention att björnstammen inte ska minskas.

- en ny populationsberäkning görs omedelbart och att regelbundna inventeringar görs.
- Naturvårdsverket specifikt uppdras att bevaka och årligen redovisa utvecklingen av björnstammen i landet.

I övriga Västeuropa är det glest mellan björnarna. Det gör Sveriges björnstim unik och vi ska vara stolta över att vi lyckats bygga upp den igen. Vi vädjar till myndigheterna att inte låta särintressen radera den.

Ann Dahlerus Generalsekreterare Svenska Rovdjursföreningen